

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande

Datum 2017-04-10
Dnr 1.1.4- 257-2017

Ert datum 2017-01-18
Ert dnr M2017/00026/Ee

Remiss av Energikommissionens betänkande Kraftsamling för framtidens energi, SOU 2017:2

Miljö- och energidepartementet har översänt rubricerat betänkande på remiss. Riksantikvarieämbetet avstår från att lämna synpunkter på flertalet förslag i betänkandet eftersom de är på övergripande nivå, utgår från den tidigare energiöverenskommelsen, eller bedöms inte direkt beröra kulturmiljöer.

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet anser att förslaget gällande vattenkraft behöver utformas så att kulturhistoriskt värdefulla små anläggningar också omfattas av den fond som föreslagits för miljöåtgärder. Utan fondens kostnadsomfördelning riskerar anläggningarna utrivning. Det är också viktigt att främja utvecklingen av solfångartekniken så att den kan väl integreras i kulturhistorisk bebyggelse.

Miljöinvesteringar i vattenkraft

Betänkandet innehåller ett förslag om sänkning av fastighetskatten för elproducerande vattenkraft för att underlätta miljöinvesteringar med utgångspunkten att en branschfond bildas för ändamålet. Av totalt ca 2 000 elkraftverk som antas finnas i Sverige berörs drygt 1 200 av de större kraftverken av skattesänkningen. En ansenlig del av de små anläggningarna som inte föreslås få skattesänkning återfinns i kulturhistoriskt värdefulla miljöer med ursprung i medeltiden och framåt.

Det är av stor vikt för bevarande av kulturhistoriskt värdefulla vattenkraftmiljöer att också små anläggningar kan komma i åtnjutande av den fond som föreslagits för miljöåtgärder. Utan kostnadsomfördelning för miljöinvesteringar riskerar dessa anläggningar utrivning.

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

Utöver de elproducerande kraftverken finns också ett antal kulturhistoriskt värdefulla vattenkraftverk som under 1900-talet inte byggs om för elproduktion och som därmed också riskerar att hamna utanför en fondlösning för miljöinvesteringar.

Förslaget med sänkt skatt för vattenkraft har redan vid årsskiftet remitterats genom en promemoria från Finansdepartementet (dnr Fi2016/04184/S2). Riksantikvarieämbetets yttrande i ärendet är daterat 2017-01-04.

Lokal energiproduktion

Riksantikvarieämbetet konstaterar att omfattande småskalig produktion av solenergi på befintliga byggnader kan komma att påverka byggnadernas kulturhistoriska värden. Det är angeläget att solfångarteknik utvecklas för integrering i äldre bebyggelse, t.ex. solpaneler i form av takpannor. Vissa sådana framsteg har skett internationellt under senare år. Framtida forskningssatsningar som aviseras i betänkandet behöver uppmärksamma dessa aspekter på behov av forskning och innovation.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av antikvarien Håkan Slotte. Även t.f. enhetschefen Mikael Jakobsson har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Håkan Slotte